

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontul 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1928 / SZOMBAT / NOVEMBER 10

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 262. SZÁM

Maniu Gyula lesz a miniszterelnök

A régenstanács megbizta Titulescut a koncentrációs kormány megalakításával, aki azonban ma délelőtt visszadja a megbízatást

Timișoara, nov. 9.

Mire a sorok az olvasó elé kerülnek, a válság ügyében megtörtént a döntő lépés. Bukaresti tudósítónk telefonjelentése szerint a főváros lakossága, amely minden politikai momentumra a legélesebben reagál, olyan izgalomban él, amely csak a legnagyobb eseményeknek szokott velejárója lenni. A Capsában, mely a főváros politikai és művészi világának naponkénti találkozóhelye, izgatott csoportok tárgyalják a legközelebbi órák várható eseményeit. Azonban nemsokára a kávéházban, hanem mindenütt ragyogó napsütésben fürdő utcákon kisebb-nagyobb csoportok találgatják, hogy a válság miént fog megoldást nyerni és a vadálatos valami, hogy az ókirályság népe körében, amelynek mentalitásába liberális politikai révén bejellemeződött az a tudat, hogy az erdélyiekben és főleg az erdélyi politikusokban veszedelmes versenytársat lásson, csaknem egyhangú az a vélemény, hogy Románia politikai szekerét ezáltal csak az erdélyiek rántathatják ki a kátyúból. Minden ajkon Maniu neve van és azok is, akik átmeneti kísérletezés kormányával számolnak, biztosra veszik, hogy a régenstanács végül mégis Maniut fogja megbízni az új kormány megalakításával.

Jöjjenek az erdélyiek

Jellemző erre a tömeghangulatra a Cuvantulnak legújabb számában „Jöjjenek az erdélyiek” címen megjelent cikk, amelyet a román újságírás egyik kiváló reprezentánsa, Gongopol K. írt. Ebben a cikkben rapszodikus egymásutánban adja hű képét annak,

hogy milyen volt a hangulat a regátban Erdéllyel és az erdélyiekkel szemben 1914-től egészen a mai napokig.

Ömlik a pénz az ókirályságba, írja a Cuvantul. Az üzleti szellem elnyomta a nemzeti érzést. Az ókirályságba ömlik a pénz, Erdélyben pedig könnyeznek az emberek. A regáti románok akkor így sóhajtottak: Jöjjenek az erdélyiek és mossák le bűneinket!

1916-ban

Letört illúziók — mondja Gongopol — és hitevesztett reménytelenségek. A román nemzetet a gyehennák minden tüze égeli és senkisé tudja, hogy miért feszítik az idegeket kintpadra a kötelesség és oportunizmus közötti in-

Mégsem jöhettek...

Es mégsem jöhettek — folytatja Gongopol cikkét. — A liberális párt, amely magának vindikálta az egyesülés keresztülvételének dicsőségét, úgy gondolta, hogy politikai vérkeringése felfrissítésére szüksége van egyes erdélyiekre, azonban Erdély lelkiismerete nem kellett neki. Jött az ostromállapot és kezdetét vette az erdélyiek po-

Titulescu a régenstanácsnál

E pillanatban nem tudható még, hogy tényleg az erdélyiek jönnek-e már, vagy pedig még mindig nem kövekezett el az az időpont, amikor a hatalmat az ország sorsának intézésére rájuk ruházzák. Minden azoktól a tárgyalásoktól függ, amelyeket Titulescu volt külügyminiszter, aki tegnap reggel érkezett meg Bukarestbe, a pártok vezetőivel most folytat. Titulescu megérkezése után lakására

gadozásab. Ekkor tetőpontra hágott az elkéseregés és az igazi románok tragikus szíve mélyéből tragikusan hangzott újra: Jöjjenek az erdélyiek és váltsanak meg a lelki nyomorúságtól!

1918-ban

Megérkeztek az erdélyiek. Ezen a napon elfelejtettük a mult minden fájdalmát és keserűségét. Megtörtént a románok egyesülése, amelyet a legfanatikusabb hívők is elérhetetlen utópiának tartottak. Az ország népe, amely megunt már az évtizedekig tartó politikai kényuralmat, megkönnyebbülten sóhajtott fel: Végre megjöhettek az erdélyiek!

litikai kálváriajárása. Erdély igazi vezetői, akik ezen országrész erkölcsi súlyát képviselik, sem akkor, sem most nem akarták zálogul adni Erdélyt egy politikai párt kezébe. Súlyos harcokat kellett megvívnia az erdélyieknek, hogy elérkezzenek a mai helyzethez, amelyben erőteljesebben, mint valaha, kiáltjuk feljüket: Jöjjenek az erdélyiek!

hajtott és tizenegy órakor megjelent a királyi palota előtt, ahol a régenstanács kihallgatáson fogadta.

A királyi palota előtti kiesiny tér feketélt a tömegtől, amely a volt külügyminisztert megérkezésekor rendkívül lelkes óvásióban részesítette.

Éljen Titulescu! Éljen Maniu! — kiáltások fogadták.

Titulescu mosolyogva köszönte meg

az óvációt, majd azonnal kihallgatásra jelentkezett. Miklós királyi herceg, Cristea Miron patriárka és Buzdugan régensek együtt fogadták Titulescut. A kihallgatás egy óránál hosszabb ideig tartott és ezalatt a régensek az összes lehetőséget megvitaták a londoni követvel. Közben az emberek sokasága a palota előtt még nagyobb lett és izgatottan várták Titulescu kihallgatásának a végét. A volt külügyminiszter negyedégykor hagyta el a királyi palotát. Az újságírók kérdésekkel ostromolták meg, amikre Titulescu röviden így válaszolt:

— A magas régenstanács meghallgatta előterjesztésemet és a helyzet alapos mérlegelése után koncentrációs kabinet alakításával bízott meg.

— Miniszter ur vállalta a megbízatást? — kérdezték ezután az újságírók.

— Egész rövid ideig tartó gondolkodási időt kértem, hogy a pártok vezetőivel érintkezésbe léphessenek.

— Mikor gondolja miniszter ur, hogy elhatározását közölheti a régenstanácsal?

— Még ma délután tárgyalok a pártvezérekkel és remélem, hogy este hat órakor megadhatom a választ a régenstanácsnak, hogy a megbízatást elfogadhatom-e, vagy sem.

Az angol sajtó

A külföldi sajtó is élénken érdeklődik a kormányválság iránt és különösen az angol lapok járnak elől jóinformáltságukkal. Ez természetes is, mert hiszen a román nemzetközi kölcsön ügyében Anglia játszott és játsza a főszerepet, tehát érdeke, hogy a romániai eseményekről a legmegbiz-

Elvállal

ELASTICA GUMMIIPAR

IV., CSILLAG-U. 60
(Régi papírgvár)

GALOC SNIK ÉS HOCIPŐK

szakszerű javítását a legolcsóbb árak mellett, valamint a következő gyűjtőhelyeken:

Gyárváros:
P. Schojbert, divatáruház,
Fő-utca

Belváros:
N. Bernstein, Cipőüzlet, Hunyadi-utca

Józsefváros:
Popper, Linoleumüzlet
(Kobelt-ház)

hatóbb jelentései legyenek. A Times bukaresti levelezője szerint Titulescu nem vállalkozik koalíciós kormány alakítására, Maniu pedig nem hajlandó tárgyalni a liberálisokkal, így a nemzeti erők koncentrációs kabinetjéről nemigen lehet szó. Románia gazdasági élete számos sebből vérzik és így az országnak a legsürgősebben szüksége van a külföldi kölcsönre.

Erre való tekintettel Bratianu utóda, bárki legyen is az, kénytelen lesz elődje megállapodásait elfogadni, bár azok Romániára nézve kedvezőtlenek.

A Daily Telegraph bukaresti levelezője jelentései lapjának, hogy Bratianu továbbra is híve a koalíciónak. Ehhez feltétlenül szükség van Maniu beleegyezésére. A lap szerint esetleg számolni lehet Maniu engedékenységre is, Maniu hajlandó lenne esetleg ideiglenes koalícióban résztvenni, amelynek csupán az lenne a hivatása, hogy a kölcsönszerződést ratifikálja és a költségvetést a parlamenttel elfogadtassa. Ennek feltétele lenne azonban, hogy utána a parlamentet azonnal feloszlassák, nemzeti parasztpárti kormányt nevezzenek ki, amely vezetné az új országos választásokat. A Daily Mail szerint Titulescu kormányalkítási esélyei nagyon csekélyek és ez is Maniu malmára hajtja a vizet. A lap nemzeti parasztpárti kormány kinevezését tartja valószínűnek.

A munkásság állásfoglalása

A kormány bukása megmozdulásra készítette az összes politikai pártokat. A nemzeti parasztpárt és a liberálisok a legaktívabb részt veszik ki ebben a mozgalomban, míg a kisebbségi pártok egyelőre a megfigyelő várakozás álláspontján vannak. Nem úgy a munkásság, amely minden eszközzel hajlandó támogatni a nemzeti parasztpárt uralomra jutását. A szociáldemokratapárt országos központi vezetősége szombaton és vasárnap nagygyűlést tart Bukarestben és erre az engedélyt már meg is kapta. A temesvári szociáldemokratapárt vasárnap délelőtt tíz órakor tart négygyűlést, amelynek napirendjén a politikai helyzet és ezzel kapcsolatban a választójogi törvény módosítása szerepel. Amennyiben Maniu nyer megbízatást a kormányalkításra, úgy ez a munkásság két pártfrakciójának jövőbeli helyzetére is kihatással lesz, mert az egységes szakszervezetekbe tömörült munkásság rokonszenve is a nemzeti parasztpárt mellett van. Így bizonyosra vehető, hogy választások esetén a munkásság egységes táborban fog résztvenni a küzdelemben.

Bratianu támogatja Titulescut

Mialatt Titulescu a régenstanáestól nyert megbízatás alapján a pártvezérekkel érintkezést keresett, a fővárosban de az egész országban a legnagyobb feszültség uralkodott. A késő esti órákig azonban semmi bizonyosat tudni nem lehetett és a hírek inkább a kombináció forrásából táplálkoztak. Titulescu tegnap délután három órakor Bratianu Vintilával folytatott megbeszélést. A bukott miniszterelnök kijelentette, hogy nem kíván pártkormányt és a liberális kormány is magasabb nemzeti szempontokra való tekintettel hagyta el helyét és híve a nemzeti egység kormányának. Ebben az akciójában készséggel támogatja a liberális párt Titulescut és hajlandó résztvenni a koncentrációban.

Maniu visszautasította a koncentrációs ajánlatot

Délután öt órakor Titulescu felkereste a nemzeti parasztpárt vezérét és felszólította, hogy a koncentrációs kabinetben vegyen részt. Maniu Gyula Titulescunak a leghatározottabban kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt semmiféle koncentrációban nem vesz részt, hanem készen mutatkozik egyedül átvenni a hatalmat és felelősséget vállal az országgal szemben a mai válságos helyzetben is. Maniu Gyula és Titulescu egy óra hosszat tárgyaltak. A tárgyalások menetéről csak annyi szivárgott ki, hogy Maniu nem hajlandó koncentrációs kabinetbe lépni. Az esti órákban Titulescu tanácskozott Jorgával, majd pedig Averescu tábornokkal is. A két pártvezér hajlandónak nyilatkozott a koncentrációs kormányban való részvételre.

A fővárosi lapok rendkívüli kiadásaiban számoltak be Titulescu tárgyalásainak menetéről, ismertették Maniu válaszát, hogy miért nem hajlandó a koncentrációs-kormány megoldásában résztvenni és általános a fővárosi közvélemény abban, hogy Titulescu ma délelőtt újból megjelenik a régenstanács előtt, amikor is megbízatását visszaadja. Maniu határozott állásfoglalása következtében a koncentrációra irányuló kísérlet meddőnek mutatkozott és ezért Titulescu a régenstanácsból nyert megbízatását nem viheti keresztül. Az összes politikai körökben, még a liberálisok táborában is az az egyöntetű vélemény, hogy Titulescu eljárásának sikertelensége után most már csak Maniu Gyula kormánya következhetik és a nemzeti parasztpárt vezére még ma megjelenik a régenstanács előtt, hogy kormánya megalakítására vonatkozó megbízatást átvegye.

A tanácskozások éjszakája

Legújabb bukaresti jelentések a következőket közlik Titulescu tárgyalásairól. Beavatott politikai körök határozottan tudni vélik, hogy Maniu Gyula még nem adott érdemleges választ Titulescunak a koncentrációs kormányban való részvételét illetően, hanem ma délelőtt tíz óráig haladékot kért. Ezt azzal igazolta, hogy Titulescu előterjesztéseit közölnie kell a nemzeti parasztpárt központi végrehajtóbizottságával, amely a koncentráció kérdésében a végleges döntést hozza. Ez a hír Bukarestben nagy feltűnést keltett és számítanak azzal, hogy Maniu Gyula mégis részt vesz egy esetleges koncentrációban. A nemzeti parasztpárt központi végrehajtóbizottsága az éjjeli órákban Maniu lakásán ülést tartott.

Titulescunak Jorgával, Averescuval és Lupuval folytatott tanácskozásairól a következőket jelentik. Titulescu és a három pártpolitikus Averescu lakásán találkozott és együttes tanácskozást tartottak. A tanácskozások során Jorga, Averescu és Lupu készen nyilatkoztak a koncentrációra. A bukaresti közvélemény a legidegesebb órákat éli. Még senki nem tud semmi bizonyosat. Titulescu ma újból találkozik Maniu Gyulával. A liberálisok minden lehetőet elkövetnek, hogy Maniu és pártjának uralomra jutását megakadályozzák.

Késő éjjel jelentik: Titulescu ma reggel 9 órakor visszaadja megbízatását és Maniut ajánlja kormányelnöknek. Maniu 12 órakor megjelenik a régenstanácsnál és mint dézignált kormányelnök távozik.

A belgrádi bünbarlang kapuját egyetlen horvát képviselő sem fogja állépní

Zágráb, november 8. Predavec József a parasztdemokrata koalíció egyik legharcosabb tagja tízezer szervezett horvát paraszt jelenlétében feltűnést keltő beszédet mondott. Ebben nyíltan hangoztatta Horvátországnak Szerbiától való elszakadását. Nagy különbség van — mondotta a két harc között, amit évekkel ezelőtt Magyarország ellen folytattunk és amelyet most kell viselni a szerbek ellen. Időközben súlyos eszlódáson kívül lejátszódtak a szkupstinában a június havi véres események is.

Belgrád látva a mi küzdelmünk jogosságán alapuló erőnket, bándát szervezett ellenünk, amely Raesicsot küldte a szkupstinába. Ha csak horvát vér folyt volna még visszamehetnénk a parlamentbe, de mivel három legnagyobb horvát testvérünk életét kellett áldozatul hozni, soha egyetlen horvát képviselő nem fogja állépní a belgrádi bünbarlang kapuját, hogy ott horvát kérdések megoldását keresse. Erre a június események nemesak feljogosítanak,

hanem köteleznek is. Most már nemcsak nektek, hanem a külföldnek is elmondhatjuk, és pedig első sorban, hogy Prágában és Londonban is meghallják, mert ezek küldtek bennünket Belgrádba. Ma megmondhatjuk:

Ti küldtetek oda bennünket és mi súlyos áldozatok árán bizonyítottuk be nektek, hogy egy egész világ választja el Zágrábot Belgrádtól. A szerb nép ugyanugy szenved, mint a horvát.

Ha a szerb nemzet felemeli a fejét, hogy lerázza az igát, akkor együtt harcolhatunk, de nem közös tető alatt, hanem mindegyik a sajátja alatt.

A horvát parasztpárt alaptanítása nagy vezérünknek halála előtti szöze: A királyon és a határon kívül semmi nem maradhat közös! Az új választások nem érdekelnek. De ha mégis részt veszünk ezekben, úgy ez csak azért történik, hogy megmutassuk erőnket. Nem félünk. Idézem Maesek elnökünk szavát: Amputációról nincsen szó, csak elválunk és mindenki magával viszi azt, amit magával hozott.

hanem köteleznek is. Most már nemcsak nektek, hanem a külföldnek is elmondhatjuk, és pedig első sorban, hogy Prágában és Londonban is meghallják, mert ezek küldtek bennünket Belgrádba. Ma megmondhatjuk:

Ti küldtetek oda bennünket és mi súlyos áldozatok árán bizonyítottuk be nektek, hogy egy egész világ választja el Zágrábot Belgrádtól. A szerb nép ugyanugy szenved, mint a horvát.

Csak asszonyoknak és lányoknak!
Szombaton, nov. 10-én este 7 órakor **Taufmann Doresil Steffi** a nő egészsége, fiatalítása és szépsége cimen előadást tart a Tiszti Kaszinóban. Váltsa meg idejében jegyét a színház nappali pénztáránál, vagy este a pénztárnál. (3384)

KARAMÁNI

ottománátvető lei 980—
karamáni asztalterítő „ 550—

HAAS LIPÓT

linoleum- és szőnyegáruháza
TIMIȘOARA, Bul. Reg. Ferdinand 5.

Gyárv. állomással szemben

házhelyek

jutányos áron eladó.
Érdeklődőknek felvilágosítást ad szíveségből

dr. Várnay Elemér

ügyvéd.
Temesvár, Hiteibank-épület.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-uz”, I., Szentgyörgy-tér.

Temesváriak találkozóhelye

BUDAPEST legelsőrendű, modern családi szállója az

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

IV. Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.

A Nyugati pályaudvar mellett. Elsőrendű konyha.

Déli Hírlap

80 lei

egy hónapra

Köztisztviselők

és

állami nyugdíjasok

előfizetése

60 lei

egy hónapra

kézbessítéssel

Kiméretlen elbocsátás vagy át- helyezés vár a temesvári kisebb- ségi vasúti tisztviselőkre

Temesvár, nov. 9.

Megemlékeztünk már a vasúti vezérigazgatóságnak arról a drákói intézkedéséről, amellyel temesvári vasúti tisztviselőket állásuktól részben elbocsátott, részben pedig regáti állomásokra helyezett. Ezeknek nincsen más vétükük csak az, hogy magyarok és hogy a román nyelvet nem bírják tökéletesen. Egyikük-másikuk négy-szer-öt-ször is volt már román vizsgán, a legtöbben már át is mentek a vizsgálaton, de azután ennek ellenére megint csak kaptak idézést újabb vizsgálatra. Ezen a vizsgán aztán megint csak azt derítették ki róluk, hogy nem tudnak románul és azért nem teljesíthetnek további szolgálatot. Egyesekkel kivételt tettek és nem bocsátották el őket, hanem az áthelyezés büntetését mérték ki rájuk. Egyiképpen súlyos mindkét intézkedés. Akit áthelyeztek a román vizsgán való megbukása miatt,

annak nem fizetik ki az átköltözési utalványt, pedig a szolgálati szabályzat világosan előírja, hogy az áthelyezett tisztviselő költözési kiadásait a vasut viseli.

Igy aztán ezek a tisztviselők kénytelenek a családjukat Temesvárott hagyni és maguk mennek el új állomáshelyükre, tehát egy fizetésből kétfelé kell élniük. Azok viszont, akiket elbocsátottak, nem tudják, hogy mikor fogják a nyugdíjukat megkapni. Vannak ugyanis magasabb vasúti körök, amelyek arra hivatkoznak, hogy annak a vasutasnak, aki nem teljesíti pontosan a kötelességét és azért elbocsátják, nem jár nyugdíj. Szerintük ezek a szerencsétlenek azzal, hogy nem tudnak elég jól románul, nem teljesítik megfelelően a szolgálati kötelességüket. Csendálatos, hogy erre most jönnék rá, az impériumváltozás után tíz esztendővel. Hiszen ezek a szerencsétlen emberek eddig rendszeresen teljesítették feladatukat és egyetlen panasz sem volt ellenük. Annyit valamennyien megtanultak románul, amennyi szükséges a szolgálat ellátásához és

a vizsgabiztosok azért voltak velük szemben elégedetlenek, mert a vizsgán nem tudták jól a román földrajzot és a nyelvtani szabályokat.

Az elbocsátott vasúti tisztviselők Temesvárott valamennyien olyanok, akiknek huszonöt-harminc és több szolgálati évük van. Kligel Róbert negyvenhat esztendő és huszonöt éve szolgál a vasutnál. Nem voltak tekintettel arra, hogy munkáját eddig rendszeresen elvégezte. Sem azt nem nézték, hogy öt gyermeke van. Megkapta az elbocsátó irást. Ugyanez a sors jutott ki Fehér Jenő negyvenkilenc esztendő kocsirendezőnek is, akinek négy gyermeke van. Csónka József ötvenegy éves kocsirendező is elindulhat új állást keresni, miután harminchárom esztendőt elfejezett a vasutnál. Braun János negyvennégy éves raktárnok, akinek szintén felmondták, foghatja a koldusbotot és feleségétől és két gyermekétől követve mehet a nagyvilágba szerencsét próbálni. Hogy kora fiatalaságától életének legmunkásabb éveit a vasutnál költötte,

azzal nem gondoltak azok, akik úgy találták, hogy Braun a

vizsgán rosszul felelt a román történelemből és ezért képtelen a vasúti raktárnoki szolgálatra.

Az áthelyezés két temesvári vasutasnak jutott osztályrészül. Nagy Ferenc ötven esztendő tisztviselőt Pitești-be helyezték, hogy ott tanuljon meg románul. Átköltözködési járulékot nem kapott, természetbeni lakásról új állomáshelyén nem gondoskodtak a részére. Feleségét és két gyermekét — akik mindketten gimnáziumba járnak Temesvárott — nem vihette magával és kénytelen volt maga elindulni az ismeretlen helyre. Hogy csekély fizetéséből kétfelé a család hogyan fog megélni, az nagy talány. A másik át-

helyezett Kelemen Gábor felügyelő. Konstancába keli mennie román szóra. Gyermeke ennek a harmincnyolc év óta szolgáló tisztviselőnek ugyan nincsen, azonban a feleségén kívül el kell tartania nyolcvannégy esztendő ágyban fekvő beteg anyját is. Az átköltözés számára is a lehetetlenséggel határos.

Szeretnénk, ha a vasúti vezérigazgató megvizsgálná azokat a panaszokat, amelyek magyar vasutasok részéről nemcsak Temesvárról, hanem az egész ország területéről hozzákialtának. Nem kérnek ezek a tisztviselők egyebet, csak méltányosságot, de erre szolgálati éveiket tekintve, joguk van. **Kubán Endre.**

A város mulasztását magánakció pótolja

Temesvár, nov. 9.

A Lakóvédőegyesület kezdeményezésére megalakult Házépítő Szövetkezet csendben, de annál serényebben dolgozik, hogy célját megvalósítsa és egy csomó családot otthonhoz juttasson. A szövetkezet alapszabályait immár Bukarestben a kormány is jóváhagyta és az illetékes körök a fővárosban is mindenütt a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a szövetkezetéről. A szövetkezet által megindított házipépítési akció során ebben az évben tíz családi ház kerül fölé alá. Ezek közül az első — amely Vollmann Nándor banktisztviselő tulajdona és amely a Vágóhid közelében a gyiroki ut és a hatos számú villamosvonal találkozásánál épül — már igen előrehaladott állapotban van. Természetes,

hogy az építkezés a tavasszal még fokozottabb mértékben fog megindulni és a szövetkezet vezetősége határozottan ragaszkodik ahhoz, hogy a jelentkezési sorrendet betartsa az építkezésnél és senki kedvéért kivételt nem tesz. A szövetkezet a jövő esztendőben munkáslakásokat is fog építeni és az egyik nagyobb temesvári gyárral már meg is kötötte a szerződést tízenkét egyemeletes munkásház építésére. A bankokkal folytatott tárgyalások és megállapodások abba a helyzetbe juttatták a szövetkezetet, hogy a megindult építkezésekhez szükséges pénzek fölött szabadon rendelkezhetik. A külföldi pénzesoportok, akiknek érdeklődéséről már beszámoltunk, sürgetik a költsön lekötését, ami legközelebb már meg is történik.

Elvesztek az iratok egy félkezü alkalmazott évek óta huzódó kártérítési perében

Temesvár, nov. 9.

A temesvári ítélőtábla Marta Sándor dr. főelnök elnöklete alatt tizenhat év óta huzódó kártérítési ügyet tárgyal. Nyikes Mihály temesvári lakos a Kimmel-féle nikörgyárban állott alkalmazásban, amikor 1912. év őszén súlyos baleset érte. A villamosfűrésszel vágott fát és az áram erősebb hatása következtében a fűrész kiugrott helyéből. A fűrész erre a balkezét tőből levágta, a jobbkezéből pedig három ujját szakított le. A szerencsétlenség után Nyikes kártérítési pert indított a Kimmel-cég ellen, amely per még 1919-ben sem ért még véget.

A forradalom után Nyikes érdeklődni kezdett pere után, de az iratok közben elvesztek és nem sikerült azokat megtalálni. Erre 1924-ben új kártérítési pert indított a cég ellen. Ebben háromszázhuszonnégyezer lei kártérítés megítélését kérte. Az új perhez azonban semmiféle igazolóiratot sem tudott csatolni, mivel azok mind a régi aktáknál voltak és így szintén elvesztek. A törvényszék bizonyítékok hiányában elutasította Nyikes kérelmét. Felelkezés folytán az ügy a temesvári ítélőtábla elé került, ahol a félkezü Nyikes könnyezve mondogatta el tragédiáját és azt, hogy a iratok el-

vesztése folytán milyen szomorú helyzetbe került. A tábla hosszas tanácskozás után meghozta határozatát, a mely szerint utasította a Kimmel-céget, hogy harminc napon belül igazolja, vajjon annak idején a szerencsétlenséget bejelentette-e a rendőrségnek, a munkásbiztosító pénztárnak és azoknak a hatóságoknak, ahol a balesetek bejelentése kötelező volt. Nyikesre vonatkozólag azt a döntést hozta, hogy járjon utána és igyekezzék iratait pótolni, főképpen pedig a munkásbiztosító pénztártól szerezzék be az iratok másolatát. Addig a tárgyalást elhalasztották.

Felakasztották

és égő gyertyával sütötték testét

Temesvár, nov. 9.

Obregon tábornok, volt köztársasági elnök gyilkosainak bünperében — mint Mexikóból jelentik — a fővádlott hajmeresztő részleteket adott elő a tárgyaláson. Elmondta, hogy a rendőrségen a legszörnyűbb kínzásokkal igyekeztek tőle vallomást kicsikarni és mert megmaradt amellett, hogy nincsenek büntérsai, lábánál fogva felakasztották, áztatott vasszővel és szíjjal, korbáccsal ütötték, míg kiserkent testén a vér, másnap pedig jobbkeze mutatóujjánál és jobblábánál fogva vízszintesen kötötték ki a levegőben, hogy testét nyujtsák, miközben szeges ostorral verték. Mindez nem használt s mert még mindig nem vallott, égő gyertyával sütögették a testét, körme alá tüzes tüket szurkáltak s így kínozták éjjeltől reggelig. Csak akkor valotta be büntérsai nevét, mikor behozták a cellába a feleségét és megfenyegették, hogy ugyanígy fogják őt is megkínozni.

Kedve szottyant

mulatni és elköltötte gazdája pénzét

Temesvár, nov. 9.

Az egyik jászsevárosi éjjeli helyiségbe ellenőrző körútján tegnap két detektív lépett be. Körülnéztek a helyiségben és a vendégek sorában, akik ott mulatoztak, szemükbe ötlött egy fiatal legényke, aki igen hangosan viselkedett. Két nő, egy szőke és egy barna társaságában ült, egyre-másra rendelte az italokat, énekelte és végül tekintélyes összeget fizetett. Távozva a detektívek utána mentek és igazoltatták. Kiderült róla, hogy egy temesvári étterem tizenhat esztendő pikolója. Csakhamar bevallotta, hogy a pénz, amelyet elmulatolt, a gazdájáé volt. Azt a megbízást kapta, hogy fizessen ki a tulajdonos nevében egy hatezer leies számlát. El is ment, hogy a megbízást teljesítse, azonban az illető iparost, akinek a pénzt át kellett volna adnia, nem találta otthon. Erre délután betért egy vendéglőbe és borozott. Mikor a pézből már elköltött kétszáz leit, kedvet kapott továbbmulatni. A detektívek bevitték a fiút — aki a rabizott pénzből háromezer leit költött — a rendőrségre és elhivatották az apját, aki kijelentette, hogy a fia által elköltött háromezer leit kifizeti. Így aztán a fiu gazdája sem tett feljelentést annál is inkább, mert az apa maga fizette ki a számlát, amelyet fiának kellett volna kiegyenlíteni.

MEGNYILT

TEMESVÁR LEGSZEBB
OZSONNÁZÓHELYE, A

3250

CORSO-CUKRÁSZDA

Bulevardul Berthelot (Kossuth Lajos-utca) 21. szám

Hirek

A dohányzás

szenvedélyének sokmillió ember — és asszony is mondaná az alföldi magyar ember — hódol. A legtöbben azonban nem igen vetették még fel önmaguk előtt azt a kérdést, hogy vajjon egyforma gyönyörűség-e sötétben vagy nappali világosságban dohányozni. Ezt a kérdést egy párisi szaklap, a dohány nemzetközi szemléje, intézte nemrégiben olvasóihoz. Sokezer felelet érkezett be és ezek zöméből az derül ki, hogy a dohányzásban az a legnagyobb élvezet, ha látjuk a cigaretta vagy szivar paraszát, tekintetünkkel követeljük a szállongó füstkarikákat és így elvonjuk figyelmünket mindennapi gondjainktól. Ezért van az, hogy a vakok közül aránylag sokkal kevesebben dohányoznak. A dohányzás ugyanis három módon izgat bennünket: csiklandja szájpadlásunkat, foglalkoztatja szaglásunkat és látásunkat. Amikor a dohányzó szemléli a terülő és szétoszló füstfelleget, cirugaszködik a valóság-tól és ábrándoknak engedi át magát. Nem szól ez ellen az sem, hogy a legtöbb embernek éppen fontos szellemi munkája közben elengedhetlen szükségesség a cigaretta vagy szivar, ritkábban a pipa. De ezen a téren sem lehet általános szabályt felállítani, amint ez különben a lap körkérdésére beérkezett válaszokból is kiderül.

— **Elismerem, hogyha sötétben szívunk el egy pipát, vagy cigarettát,** — szól az egyik válasz — akkor a dohány aromájának egy része elvész. Nem szükséges azonban teljes fény a dohányzáshoz. A félhomály is megteszi...

— **En sötétben is szoktam cigarettázni,** — mondja a másik — engem a sötétség egyáltalán nem zavar. Nekem nem fontos, hogy lássam a füstkarikákat.

Elkésztett válasz a párisi lap körkérdésére, de talán a legtalálóbb, melyet szerkesztőségünk egyik tagja adott:

— **Hatvan cigarettát szívok egy nap.** Igazán nem élvezet és nem ábrándozás az oka, bár éppúgy megrontja az egészséget, mint az ábrándozás az életet. Szenvedély és ezért káros, mint minden szenvedély. Különösen nálunk, ahol a legrosszabb dohányból készítik a cigarettákat egész Európában...

— **A király névnapja.** Mihály király tegnapi névnapja alkalmából a város zászlócsillagát iltótt. A gyárvárosi görög keleti román székesegyházban Tinora Patrik dr. főesperes, Storca János katonai lelkész és Golumba plébános segédletével istentiszteletet tartott. Az istentiszteleten részt vett Coste Gyula dr. prefektus, Georgevici Lucian dr. főpolgármester, Viisoreanu tábornok, azonkívül számos polgári és katonai személyiség. Az istentisztelet után Simboteanu ezredes beszédet mondott a kivonult díszszázadhoz. A katolikus székesegyházban Blaskovics Ferenc nagyprépost Te Deumot mondott, amelyen a káptalan tagjaival együtt Pacha Agost püspök is részt vett. A székesegyházban a Magyar Párti képviselőletében megjelent Veterány Viktor dr. ügyvezető elnök és Osztie Andor irodaigazgató.

Panasz és elismerés a temesvári betegpénztár működésével kapcsolatban

Temesvár, nov. 9.

Néhány nap előtt a Déli Hírlap cikket közölt arról, hogy a temesvári betegpénztárban hogyan bántak a betegekkel. Megírtuk, hogy a fogászaton egy magánhivatalnoktól háromnegyed év óta küldözgetnek el azzal, hogy várjon, amíg sor kerül rája, a szemészetről pedig megemlítettük, hogy onnan egy magyar beteg azzal küldték el, hogy majd akkor jöjjön, ha megtanult románul, vagy legalább is németül. Cikkünkre vonatkozólag most egy betegpénztári tagtól hosszú levelet kaptunk, amelyben többek között ezeket írja:

— Azt írta a Déli Hírlap: »... és ne vigy minket a betegpénztárba, de szabadíts meg attól, hogy az ottani kezelésre rászoruljunk...« Igaz, hogy nagyon, nagyon sokan vagyunk, akik így imádkozunk és akik örömmel látjuk, hogy akad újság, amely védelmébe vesz minket, akiknek nem adatott meg a lehetősége annak, hogy magunk válasszuk meg kezelő orvosainkat. Magam, sajnos már több esetben szintén részese voltam a betegpénztári kezelésnek és a saját tapasztalataim

— **A Temesvári Gyapjuipar vendége.** Liebig Farkas báró, Liebig Tivadarnak, az ismert vegyésznek és a Liebig-koncern vezetőjének a fia, tanulmányuton volt Romániában. Utja során ellátogatott Temesvárra is, ahol Tóti Rezső vezérigazgató, belga konzul vendége volt. A fiatal Liebig báró Tóti Rezső és Klein Viktor vezetésével megtekintette a Gyapjuipar telepeit. Liebig Farkas báró Temesvárról Bécsbe utazott.

— **Zombolyai asszony halála Magyarországon.** Schweitzer Nándor nyugalmazott zombolyai gazdasági felelős, született Bayer Zsuzsanna nyolcvanhat éves korában a Magyarországi Sükösdön, ahol fiánál Schweitzer Ferenc dr. plébánosnál látogatásban volt, meghalt. A megboldogult négy gyermeke közül Szentpéteri Antalné Temesvárott él, Schweitzer Gyula pedig adótitst Zombolyán, a másik két fia Magyarországon van.

— **Wedgwood ezredes temesvári szállása.** Egy temesvári lapban megjelent közleménnyel szemben a helybeli angol konzulátus annak közlésére kér fel bennünket, hogy Wedgwood ezredes a konzulátus által vendégei részére állandóan rezervált vendégszobában szállott meg, ugyanazon szobákban, amelyekben Mr. Hall Nagybritánia konzulátusainak főinspektora nevével együtt itteni hivatalos látogatása alkalmával legnagyobb megelégedésére volt megszállva.

* **Rengeteg maradék kerül eladásra minden elfogadható áron a Whitehouse nagyáruházban, Temesvár-Józsefváros.**

alapján tudok szomorú képet alkotni az ottani állapotokról.

A levélíró elismeri a cikkben hangsúlyozott intenciókat, hogy nem személyek ellen, hanem a betegpénztárnál divó jelenlegi rendszer ellen harcolunk és éppen ezért kötelességének tartja — ugymond — felhívni figyelmünket arra, hogy a betegpénztár szociális osztályának vezető orvosa, Popoviciu Virgil dr. az emberszeretet minden melegével, a tudós minden képességével segíti betegeit. Betegével szemben emberfeletti türelmet és jóságot tanusít és betegei között sem faji, sem vallási különbséget nem tesz.

Szívesen helyt adunk olvasónk hozzászólásának. Meg kell jegyeznünk, hogy a cikkben foglaltakat nem is vonatkoztattuk Popoviciu Virgil dr.-ra. Azonban nem minden beteg olyan szerencsés, hogy éppen Popoviciu Virgil dr. elé kerüljön. Egyébként a cikkben foglaltakat teljes egészükben fentartjuk, reméljük azonban, hogy azok, akiknek hatáskörébe tartozik, módot fognak találni, hogy ezeken a türelmetlen állapotokon segítsenek.

— **Ujságíró incidense a sziguranca.** Kolozsvárról jelentik: Jávör Béla kolozsvári ujságíró Pava sziguranca inspektor a szigurancaára idézte és felelősségre vonta egy cikk miatt. Jávör Béla kijelentette, hogy a cikket a sziguranca egyik alkalmazottjának informálása alapján írta. Pava inspektor erre szemrehányást tett Jávörnek és elbocsátotta. A másik szobában azonban már várt az ujságíróra az a sziguranca alkalmazott, aki az adatokat adta és tetteleg inzultálta Jávört. Ez védekezett, mire Pava is a szobába sietett, beleavatkozott az ügybe, majd kijelentette, hogy hatósági közeg bántalmazása miatt letartóztatja. Három órány keresztül a szigurancaon tartotta és csak az ujságírószervezet intervenciójára bocsátotta szabadon. Az ujságíró elhatározta, hogy felkeresi Bianu vezérfelügyelőt — aki az eset alkalmával Bukarestben tartózkodott — és tőle kér elégtételt.

— **A legfiatalabb német repülő bravúrja.** Londonból jelentik: König német repülő, aki a német pilóták közül a legfiatalabb, husz kőerős gépével az indiai Carahaeba érkezett. A sok ezer kilométeres uton egyetlen kisebb baleset érte és pedig a perzsa határon, amikor a nagy szélviharok következtében kényszerleszállást végzett.

Erdélyi festő a párisi kiállításon. Párisból jelentik: A Grand Palais hatalmas kiállítási csarnokában megnyílt a jubiláris tárlat. A tárlaton tizenkét magyar festő és szobrász munkái is ki vannak állítva. Feltűnést kelt Apostoli György brassói festő két képe.

Az Első Temesvári Kalapgyár szokatlan trükköt eszelt ki, hogy gyártmányainak kelendőségét emelje. A gyárban készült kalapokat „Mark A. Keane 34 Old Bond Street London felirattal látta el. A közönség így azt hiszi, hogy eredeti angol kalapot vásárol és szívesebben veszi azokat, mint ha az Első Temesvári Kalapgyár címkei lennének a kalapokban. A bukaresti angol követség tiltakozik az ellen, hogy belföldi gyártmányokat olyan feliratokkal lássanak el, mint ha azok Angliában készültek volna. Az iparügyi miniszterium különben már 1925-ben rendeletet adott ki, amelyben arról intézkedik, hogy egyes gyártmányok csak a készítő gyár feliratával hozhatók forgalomba.

— **Zeusz szobrot találtak.** Athénből jelentik: Kartemiaion mellett kiástak egy két méter magas bronzból való Zeusz szobrot. A szoborról, amely teljesen épen került a föld alól, azt hiszik, hogy Phidias műve.

Nov. 17. Szombat. Kaszinó.

TELMÁNYI

Jegyek a színházi pénztárnál.

— **Halálra ítélt gyermekgyilkos asszony.** Párisból jelentik: Egy David Marguerite nevű asszony összeveszett szomszédnőjével és azért bosszúból megölte annak csecsemőjét. A bestiális nő spongyát dugott a csecsemő torkába, aminek következtében az megfulladt. Az esküdszék tegnap tartott tárgyalásán David Margueritét halálra ítélték.

— **Elfogták egy gyanus Kun Bélát.** Konstancából jelentik: Tegnap éjjel az egyik konstanci mulatóban a sziguranca közgei egy gyanus külsejű emberre lettek figyelmesek. Igazolásra szólították fel, de az idegen zavartan viselkedett, mire bekisérték a szigurancaára és ott megmotozták. A motozas során az ismeretlenül két igazolványt találtak, amelyek közül az egyik Kun Béla névre szólt. Ezenkívül százhúszezer lei és háromszáz dollár készpénz volt nála. A sziguranca egyelőre őrizetbe helyezte a gyanus idegent. Konstancában csakhamar az a hír terjedt el, hogy a letartóztatott idegen nem más, mint Kun Béla, a magyar proletárdiktatura véres emlékü vezetője. Közlebbi híradások a konstanci Kun Béláról még nincsenek, de bizonyos, hogy nem az egykori vörös diktátor merészkedett a Fekete-tengerig.

— **Meghalt a rablótámadás áldozata.** Ujvidékről jelentik: Beszámoltunk arról a rablótámadásról, amelyet Beska községben Kniesel Fülöp malomtulajdonos ellen elkövettek. A súlyosan sérült Kniesel az ujvidéki kórházban belehalt sebeibe. Kniesel mindössze ötvenhat éves volt.

Figyelem!

Szombaton november 9-én nagy táncterem-megnyitás a restaurant „GURAN“ étteremben. A tánccenét elsőrangú jazz-band szolgáltatja. Tánc reggel 3 óráig. Azonkívül elsőrendű ételek és italok, polgári árak, figyelmes kiszolgálás. Szíves párfogást kér

Gurán János
vendéglős
II., Potyka-utca sarok.

Kereskedők, iparosok figyelmébe!

Ha Kolozsvár lakásairól, ügyvéd-, orvos-, mérnök-, közjegyző-, konzulátus-, bank-, biztosító-, gyár-, részvénytársaság-, kereskedő- és iparostársadalmáról betűrendes, pontos kimutatást akar, még ma rendelje meg **Mihnea Pál** rendőriónök 700 oldalas **Cim- és lakjegyzékét!!!**

Mihnea Pál
Cluj
St.G.Berihelot 21/a

Rendelőjegy.
Kérjük címünkre a Cim- és Lakjegyzékét megküldeni. Előfizetve: 300 Lei. Utánvétellel: 500 Lei.

A rendelő: _____
Pontos címe: _____
Vágja le a rendelő-jegyet és egy lapon küldje be a * jelzett címre.

Temesvár, nov. 9.

Vilmos volt német császár, a doornii kastélyban hosszabban számolt be politikai nézeteiről. Nyilatkozatát később ellenjegyezte s helyben is hagyta.

— A parlamentárismus — mondotta — mindentűlt lejárt: manapság a parlamentárismus és a közállapotok romlása egy és ugyanaz. A monarchiának, minthogy külön ember, egyén, van lelkiismerete, a tömegnek ellenben nincs lelkiismerete. A monarchiában egy ember a felelős, a köztársasági parlamentben a hatalom annyira megoszlik, hogy végül cselekedeteiért senki sem felel.

— Arra a megjegyzésre, hogy a fejlődés mégis más irányba halad s amennyiben vannak királyságok, a király ma már nem utalkodik oly föltétlenül, mint régen, Vilmos császár ezt felelte:

— Nem a királyok büne, hogy esztelen és hálátlan népük elűzi őket. Hajdan az emberek kevésbé voltak kegyesek, kevésbé igyekeztek elkerülni a drákói rendszabályokat, hogy megőrizték hatalmukat. Mikor Diaz Mexikóban diktatorkodott, egyik tengerenagyom meglátogatta őt s csodálkozásait fejezte ki neki, hogy Mexikóban semmiféle politikai ellenzék nincsen. Diaz ezt mondta:

— Nincs ellenségem.
— Hogyan lehetséges ez? — kérdezte a tengerenagy.

A KORMÁNYLEMONDÁSOK HE-TÉ. Londonból jelentik: Lisszaboni távirat szerint a portugál kormány lemondott és a köztársasági elnök a lemondást elfogadta. Valószínű, hogy a kormányalakításra ismét Carmona tábornok kap meghatalmazást.

— Rosszul megy a párisi hóhérnak. Párisból jelentik: A francia hóhér a múlt héten hajtotta végre a százötvenedik kivégzést. Barátai ebből a célból lakomát rendeztek a tiszteletére. A hóhér a vacsorán igen panaszkodott, hogy a fizetése igen csekély és képtelen abból megélni. Az igazságügyminiszter másnap ötven százalékkal föl emelte a hóhér fizetését.

— A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

— Nincs ellenségem — válaszolta ismét a diktátor.

— Miért?
— Mert mind meghaltak — mondta a diktátor harsogó kacajjal.

Rottenetes Iván uralkodása alatt a holland kormány egyik diplomatáját a cárhoz küldte, megkérdeve tőle, miért bánt oly rosszul az orosz néppel.

— Mondja meg ennek a hülyének — válaszolt a cár a tolmácsnak —, azért nyakaztatom le alattvalóimat, mert ismerem a népemet. Ha nem én vágnám le az ő fejüket, ők vágnák le az enyémet.

— Unokatestvérem, Miklós cár, meg én, sokkal inkább emberbarátok voltunk, semhogy így cselekedjünk s megragadjuk a kormány gyepőjét. Ne felejtse el, hogy én ama szellem tisztelőben nevelkedtem, melyet nagyatyám, Nagy Vilmos alapított meg. Ez a hagyomány kizárt minden erőszakoskodást. A német demokratikus közársaság sokkal szigorúbb törvényeket léptetett életbe, mint a régi felségsértési törvény volt, hogy biztosítsa életét. Lehetetlen meg nem állapítanom, hogy ma a demokrácia az egész világon hanyatlóban van. Mussolini nem irgalmaz neki. Oroszországban a proletárdiktatura működik. Franciaországban a miniszterelnök diktatori hatalmat élvez. Amerikában is évről-évre erősödik a szövetséges kormány hatalma.

— Végzetes tűzijáték. Pozsonyból jelentik: Bazin községben Slimák József tíz éves kisfiú az udvaron játszadozott. Játék közben az udvar egyik sarkában dinamitttöltényt talált és elhatározta, hogy tűzijátékot fog csinálni. Az udvar közepén száraz fadarabokból tüzet rakott és aztán a lobogó lángokba beledobta a töltényt. A következő pillanatban hatalmas robbanás következett be, amelyet az egész városban hallottak. Az emberek ijedten szaiadtak össze és Slimákék udvarán vérében fetrengve ott találták a kisfiút. A borzalmas robbanás ereje föl tépte a mellkasát. Azonnal Pozsonyba szállították, ahol a kórházban műtétet hajtottak végre rajta, azonban már nem tudták az életnek megmenteni.

jelentik: Szicsics közsében a fatu réme volt Dugojevics János földműveslegény, aki mindenkit terrorizált. Még a saját édesanyjával is kegyetlenül bánt és egy izben éppen verte a nyolevanéves öregasszonyt, amikor arra járt Juricskovic János, aki az anyját kiszabadította a dühöngő fiú kezéből. Dugojevics azóta haragudott Juricskovicra, aktíve szinleg föntartotta a barátságot, de azért föltette magában, hogy végez vele. A minap találkozott Juricskovic Jánossal, korcsmába hívta, együtt ivott vele, majd kettesben távoztak. Az utcán Dugojevics hirtelen revolvert rántott és azt ráfogta Juricskovicra. Ez anygyia megjed, hogy beszaladt a szomszédos házba, ahonnan baltával tért vissza és akkorát sújtott Dugojevics fejére, hogy az holtan esett össze.

— Tűztől föltették az elhamvasztásra szánt koporsókat. Hamburgból jelentik: A hamburgi krematóriumban tűz ütött ki és mire a tűzoltók megérkeztek, már minden lángban állott. Négy koporsót, amelyet elhamvasztásra hoztak, sikerült kimenteni a lángokból. A tüzet nagynehezen eloltották. A kár igen nagy. A tűz kitörése rejtélyes és azért az ok kiderítésére szigorú vizsgálatot indítottak.

— Ha Temesvárra jön, kérje mindegyik az ingyenes tájékoztatót (Concatorul prin Timisoara).

Pulloverek kalapok, ingek, harisnyák, gallérok stb.

uridivatcikkek

a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig megbízhatóan vásárolhatók

3561 „GENTLEMAN“ divatüzletben, Belv., Mercy-u. 6. (Galgon ház)

— Büntetés elől a halálba menekült. Lugosról jelentik: Néhány hónap előtt felháborító eset történt Lugoson. Gavrilescu Konstantin, a lugosi vasuti vendéglő akkori bérloje, erőszakot követett el egy tizenöt esztendőes leányon. Emiatt Gavrilescut a vasut kitétte a bérletből, ezenkívül pedig a büntető eljárás is megindult ellene. Gavrilescu Nagyváradra költözött és most kellett volna megjelennie a lugosi törvényszék előtt, hogy gyala-salos tettéért feleljen. Helyette azonban távirat érkezett, amely arról számolt be, hogy Gavrilescu Konstantin föbelötte magát és meghalt. Tettet a büntetéstől való félelem miatt követte el.

— A lelkes mentő. A Püspök-hid közelében diákok futballoztak. Játék közben Milin Dusan tizenöt esztendőes kereskedelmi iskolai tanulót az egyik társa úgy megrugta, hogy a lába előröit. A jelenetnek az ebédre hazasiető Wagner György önkéntes mentő tanuja volt, odasietett a földön heverő diákhoz és amikor a lábtörést megállapította, nem vesztegette az időt azzal, hogy a legközelebbi telefonállomáshoz siessen és a mentőkocsit telefonáljon, hanem hátára vette a betegét és úgy vitte a kórház sebészeti osztályára. A járókelők, akik az önfeláldozó cselekedetet látták, a mentőt lelkesen megéljenezték.

olvasó. Na, csak hogy felelőkönyvet mellém ebbe a kerékben járó sárga skatulyába, amelyet Miklós Kornél dr. után villamosnak eszfolnak, Furcsa egy villamoskocsi, annyi szent. Egyik végében van a feljárás és lejárás és az egyik olyan szűk, akár egy rosszul sikerült szardíniás doboz. Másfél év előtt nagyra voltak ezekkel az öntervezte villamoskocsikkal, esináltak is belőle vagy ötöt és azzal fenyegették az utazó közönséget, hogy lassankint az összes forgalomban levő kocsikat ilyenekkel váltják föl. Szerencsére azonban annak a sok káromkodásnak — melyet a közönség ezek miatt harsogott — a visszhangja eljutott a villamos igazgatóságához és már nem épít több ilyen kocsit, sőt a meglevőket is átépíti. A százegyes számú már át is építette és csinált elől-hátul feljáró és lejáró ajtókat és használhatóvá tette a kocsit. Ezt fogják esinálni a többi Miklós-típusú kocsival is. Miért nem lehetett ezeket a kocsikat mindjárt jól megcsinálni?

* Leltározás előtt dus raktárunk nagyobb része leszállított áron kerül eladásra. Whitehouse nagyruház, Temesvár-Józsefváros.

— Elhalasztották Erdélyi Béla tárgyalását. Budapestről jelentik: A feleséggyilkos Erdélyi Béla ügyében a főtrágyalás tegnapi volt kitűzve. A tárgyalást azonban a Schadtanács november 17-re halasztotta el.

Erdélyben először a világhírű **JAROFF** DONKOZAK - KÖRUS Dir.: SERGE JAROFF Nov. 21 - Jegyek Bánátnál

* Művészi faragású esillárok, álló és asztali lámpák, faikarok, állványok, sétabotok, disztalak, vázák, rámak és kaphatók részletfizetésre is. Szántó László szobrásznál Király-utca 11. Nagy választék kész áruban.

— Előadás a Munkásotthonban. E hó 9-én, péntek este 7 órai kezdettel Dascal Gyula a pénzstabilizációról előadást tart a Munkásotthon nagytermében. Szabad bemenet, vendégeket szívesen látnak.

* Minden eddigi szenzációt feljmul a Royal-kávéház november havi műsora. A legkitűnőbb attrakciók bel- és külföldről. Mind egytől-egyig sláger! Ambrozo-csoport öt személy és két dresszirozott majom (melais akrobatika) és tánc, Ruth Johnson. A bukaresti „Chat noir” primaballerinája. John és Pola, a budapesti „Moulin Rouge” közkedvelt akrobatikus táncduettje, itt még nem látott új táncakciókkal. Lory Lorianka, a bécsi „Tabarin” groteszk táncművésznője. Rya Rosi, kiváló primaballerina és Rya Förster, a temesvári közönség kedvence, prolongálva. Duett, Marcelines kiváló nő táncduett. Műsor kezdete pont fél 11 órakor. Teljesen különálló műsor a bárban, estj pont 12 órai kezdettel. Asztalok előre rezerválandók.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'13 Párisban 15'50

Temesvári magánárfolyamok 1928 november 9-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.) Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresetben.

Angol font: 806'00—806¼—807'00—, dollár: 165'80—165'90—165'00
dínár: 2'92½, külföldi, 2'90 belföldi, 2'90 effect, hollandi forint 66'6—66'70—66'70, francia frank 6'52—6'53—6'55, olasz lira: 8'72—8'73—8'75
cseh kor.: 4'92½—4'93—4'93, német márka: 39'60—39'62—39'70, osztrák schilling: 23'38—23'40—23'40, magyar pengő: 28'98—29'00—29'20, svájci frank: 31'98—32'00—32'00.

Terményárak:

Buza 700, ótengeri 900, újtegeri 630, zab 630, korpá 500, napraforgómag 680, árpa 630 lei száz kilógrammonként.

Taktunof kiállítása naponta látható a Tiszti Kaszinóban d. e. 8—12-ig, d. u. 3—10-ig 3275

Művészet

A Zenebarátok szezonnyitó hangversenye. A Zenebarátok Társasága november tizenkilencedikén a Tiszti Kaszinó nagytermében tartja szezonnyitó hangversenyét. A hangverseny műsora a következő. 1. Bach D-dúr Ouverturje. 2. Bach D-moll zongora-hangversenye. 3. Sibelius szimfóniája. 4. Zongoraelőadás. 5. Schubert negyedik C-moll szimfóniája. A hangverseny keretében fellép Voileanu Anna zongoraművész, aki az est szólistája lesz.

Sport

Nagyarányu motorkerékpárverseny. A temesvári Gloria motor- és kerékpár egyesület vasárnap délután félhárom órai kezdettel nagyszabású motorkerékpárversenyt rendez. A verseny Simboreanu ezredes a temesvári sportkerület elnökének védnöksége alatt áll és annak tiszta jövedelme a Marasesti-alap javát szolgálja. A verseny a katonai gyakorlóterén épített pályán kerül eldöntésre. A Glóriának ez az utolsó versenye ebben a szezonban és aztán tavaszig pihennek a versenyzők. A három hét előtt megrendezett motorkerékpárversenyek igazolták, hogy ennek a sportnak mennyi híve van. Az akkor megtartott versenyen a közönség szokatlan érdeklődéssel kísérte a küzdelmet. A közönségnek ez az érdeklődése készítette a Gloria vezetőségét, hogy ezt az utolsó versenyt megrendezze. A vasárnap megrendezendő versenyre az összes kategóriák benevezhetnek. Ezenkívül külön versenyeket rendeznek tura és sportmotorkerékpárok számára. A versenyekre szombat estig bezárólag Kätzky Antal Belváros, Mercy-utcai üzletében lehet benevezni.

Közgazdaság

* **Temesvári kereskedők az országos kongresszuson.** A Kereskedők Egyesülete közli, hogy az ország összes kereskedelmi testületei november hó 11. és 12-én Bukarestben kereskedőkongresszust tartanak, amelynek napirendjén a legfontosabb gazdasági kérdések szerepelnek. A kereskedői osztály eminens érdeke, hogy ezen a kongresszuson a bánáti kereskedők is minél nagyobb számban jelenjenek meg, amiért is az egyesület ezuton részvételre kéri fel őket. A kongresszusra utazók november 8-ától kezdve féláron utazhatnak Bukarestbe és közvetlen 12-ike után féláron térhetnek vissza. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványok a Kereskedők Egyesületében (Lloyd-palota I. em.) máától kezdve kaphatók.

A VILÁG LEGNAGYOBB TRÖSZTJE. JE. Berlinből jelentik: Egészen esendben megalakult a világ legnagyobb trösztje, amelynek az a célja, hogy a földkerekség egész elektromos gazdálkodását megszervezze. A tröszt harminehét államra terjed ki, alapítókje tizenöt millió font és ennélfogva a világ legnagyobb pénzügyi hatalmassága. Hasonló nagy trösztöt akart a tengerbe zuhanó Löwenstein bankár létesíteni. Most ennek a trösztnek a megteremtése egy Skope nevű amerikai mérnöknek sikerült.

Színház

A régi nyár

A magyar színház kapunyitása

Temesvár, nov. 9.

Szétlibbent tegnap este a magyar színház függőye és hosszú hallgatás után ismét magyar szó, magyar dal esendült a színpadról a szívekbe. A közönség előlegezett bizalommal és rokonszenvvel fogadta F e h é r Imre társulatát, amelynek első előadására zsufolásig megtelt a színház nézőtere. A szezonnyitás a modern operett jegyében ment végbe. Két fiatal szerző kitünően bevált darabja. A régi nyár bemutatójával vonultak színészeink a közönség elé, akik érezték feladatuk súlyát és igyekeztek a nagy színpadi sikerek földjén elismerésre méltót nyújtani. A régi nyár a régi szerelem romantikus hangulatát eleveníti fel, amikor az ünnepezt primadonna majdnem husz év múlva találkozik egykori völgegyével. Felesíllan a régi nyár emléke, új életre fakadnak az elfakult érzések, de jön a törtető élet, a rohanó fiatalság és a régi nyár hangulatán összelelkezik egy új, egy fiatal szerelem, a művésznő leánya és az egykori völgegy dalias fia megkoronázzák saját boldogságukkal szüleik husz év előtti érzéseit. A szentimentális mese igénytelen romantikáját a szerzők korszerűen affestették a mai revüszéri operett sok csillogásával, hangosságával, tánatrakcióival. A régi nyár idén busáiban bevált kasszadarabja lett a budai Sebestyén-szinkörnek és sikert jelen

A magyar társulat tegnap esti bemutatkozása a legteljesebb siker jegyében folyt le. Az érdekes librettó és a gyönyörű zene révén a Régi nyár megérdemelt tetszést aratott, ami nem csak a színészek lelkiismeretes és odaadó munkájának az eredménye, hanem nagy részben a világvárosi pompában tündöklő kiállítás érdeme is. Az

tett eddig a többi színpadnak is.

A tegnap esti bemutató a forró siker jegyében zajlott le. A közönség percekben át ünnepelte régi kedvenceit. És ez az elismerés az egész operettgárdának szólt, amely hatványozott sikerrel állotta ki a tűzpróbát. Zöldhegyi Anna, a híres színésznő szerepében egy darab fővárost varázsolt a színpadra. Játéka könnyed, hangja még a legmagasabb regiszterekben is csillogó. Temperamentumával elragadtatta a közönséget, amely a vérbeli primadonnát lelkesen tapsolta. Sikerében osztozott Barna Sári, akit hosszantartó tapsokkal üdvözöltek. Fiatalos derűt, jókedvet, pajzanságot és csintalanságot képviselt. F r a t t a Géza elegáns, jómegjelenésű színész. K. S z ü e s Irén régi ismerőse a temesvári közönségnek. Egészséges humorral rendelkezik. F e l h ő Ervin ördögös táncos, kitünő komikus. Csók a József, de a többiek is mind igyekeztek teljes tudásukkal az előadást sikerre vinni. A rendezés ötletes munkája K o v á c s Imre érdeme. A díszletek eredetien, frissen hatottak, a görllök kedvesek, fürgék, fiatalok voltak, akik jazzszerű zenére pompásan táncoltak. S c h r e i b e r Lajos karmester biztos kézben tartotta a zenekart. A darab zene- és énekszámai kelően érvényesültek az első előadás vibráló légkörének forró hangulatában.

igazgatóság a mai nehéz viszonyokhoz mérten nagy áldozatot hozott, hogy a színpad is megnyerje a temesvári közönséget. A Régi nyár a következő napokon is műsoron marad, csupán vasárnap délután hat órakor, a drámai társulat bemutatkozásképen kerül színre, mérsékelt helyárrakkal, a Rang és Mód című pompás magyar vígjáték.

Szabad rádiózni!

A minisztertanács november 6-iki határozata értelmében a 30 kilométeres hadizónakorlátozás megszűnt, engedélyeket a temesvári postaigazgatóság keretén belül működő bizottság ad ki.

Kérjen még ma ajánlatot

a legmodernebb kapcsolású 3-4-7-8-csöves készülékekről

STANDARD

rádiólaboratórium, I., Jenőherceg-u. 7.

Telefon 18-18

Kedvező részletfizetési feltételek!

Rádió

Péntek. (November 9.) Budapest. 12 óra 20: Kamarazene. 4 óra: Előadás nők részére. 5 óra 40: Az opera kamarazenekarának hangversenye. 7 óra 35: Gramofonzene. 8 óra 15: Színházi est a Nemzeti Színház művészeinek részvételével. 10 óra 40: Katonazene. Bécs. 11 óra: Zenekari hangverseny. 4 óra: Szórakoztató zene. 5 óra 25: Filmzené operaénekes énekhangversenye. 8 óra: Az Orleansi szüz című tragédia előadása. Breslau. 12 óra 20: Zene. 4 óra: 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 9 óra: Kamarazene. Brünn. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 4 óra 30: Kamarazene. Berlin. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 9 óra: Népies hangverseny. Kattowitz. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny átvitele Varsóból. Langenberg. 1 óra: Zene. 5 óra 45: Délutáni hangverseny. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 9 óra: Danton halála című dráma előadása. Leipzig. 12 óra: Szimfonikus hangverseny. 3 óra: Gramofonzene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 9 óra: Népies hangverseny. Prága. 12 óra 30: Zene. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 9 óra: Esti hangverseny. Stuttgart. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra: Zenekari hangverseny. 10 óra 15: Vígjáték előadása.

Szombat. (November 10.) Budapest. 12 óra 20: Gramofonzene. 5 óra 40: Szimfonikus zenekari hangverseny. 8 óra 30: Bob herceg című operett előadása. 11 óra 10: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 30: Szigeti József hegedűhangversenyének közvetítése. Utána népies zenekari hangverseny. Breslau. 12 óra 20: Zene. 8 óra 15: Tarka-est. Brünn. 12 óra 30: Operettzene. 6 óra: Német énekhangverseny. 10 óra 25: Cigányzene. Frankfurt. 1 óra 45: Déli hangverseny. 4 óra 35: Operettzene. 8 óra 15: Tarka-est. Hamburg. 4 óra 30: Régi tánczene. 8 óra: Egyházi zene közvetítése. Kattowitz. 8 óra: Ünnepi hangverseny Lengyelország függetlensége kikiáltásának tizedik évfordulója alkalmából. Langenberg. 1 óra: Zene. 4 óra 30: Előadás nők részére. 8 óra: Vidám-est. Leipzig. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Három a kislány című operett előadása. Prága. 12 óra 30: Zene. 4 óra 30: Tánczene. 10 óra 30: Cigányzene. Stuttgart. 3 óra 15: Szórakoztató zene. 4 óra 35: Operettzene. 5 óra 30: A munkásdalárda szerenádjának közvetítése. 8 óra: Kávéházi zene. 11 óra 30: Tánczene.

Nyílttér

(Az e rovatban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

Figyelmeztetés a felelőtlen Lovas Árminnak!

Ön orozva, személyeskedően támad, ugyanakkor elrejtőzik felelős szerkesztője védőzárnyai mögé és azt hiszi, hogy ez, valamint az állítólagos szivbaja iránti részvét Önt mindentől megóvjá.

A lapjában közölt izléstelen tapintatlanságokra nem reflektálok. Figyelmeztetem azonban, hogy ha a személyem elleni támadásokat folytatja, kénytelen leszek Önnel személysé elintéztést keresni, ami Önre nézve csak kellemetlen következményekkel járhat.

Kimélje egészségét!

ifj. Szana Zsigmond s. k.

Apróhirdetések

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő éves bizonyítványokkal nov. 15-re felvétetik. Cim a kiadóban. (5007)

Éves bizonyítványokkal rendelkező perfekt szakácsnő nov. 15-ére keresetetik. Cim a kiadóban. (3480)

Képviselő Erdély számára technikai cikkek részére kerestetik. Reflektánsok jelentkezzenek pénteken d. e. 11—12 között a Ferdinánd szállodában A. Gusty urnál. (3406)

Egy 35—40 év körüli egészséges, megbízható dajka kerestetik egy 2 hónapos gyerekhez. Jelentkezés naponta d. e. 10—12 között Ing. Hristea, C. F. R. fűtőházfőnökségnél. (3408)

Adás-vétel

Ebédlőlámpa és hálószoba csillár jókarban jutányos áron sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (2192)

Jó karban levő férfiruhák, férfi téli- és átmeneti kabát és finom ősztéli nőiruhák, női télikabát olcsón kapható. Cim a kiadóban. (6000)

1/2 és 1 hold föld az Erzsébetvárosban, kitűnő termőtalaj, eladó. Alföldi Géza dr., Belv. Lenau-ter 1 (Eisenstädter-ház). (3391)

DUBIED

a legjobb kötőgép házi és ipari célokra.
Képviselő

KATZKY

Timisoara I., Str. Merczy 10.

Kedvező fizetési feltételek. Javítások jótállás mellett, az ország legmodernebb javítóhelye (3100)

Kisebb ház eladó. III. kerület, Rezső-u. 92. (3401)

Kisebb családi ház Bessenyei-telepen eladó, esetleg kiadó, ugyanott egy kombinált gyalupad is eladó. Cim: III. ker., Kazinczy-u. 23, Kocsis. (3402)

Ház, szép magas földszintes két utcai lakással, jutányosan eladó. Cim a kiadóban. (3403)

Eladó szép sötétbarna téli nőikabát jutányosan. Gyárvaros, Galamb u. 23. (3404)

Lakás

Különbejáratu tiszta butorozott szobát Erzsébetvárosban keresek. Cimeket „Erzsébetváros” jeligére a kiadóba kérek. (3400)

Keresek 3—4 szobás modern lakást a Belvárosban. Cimeket „Lelépés nélkül” jeligére a kiadóba kérek. (3401)

2 szobás kertes lakást lelépés nélkül keresek. Cimeket kérek a kiadóba. (3402)

Erzsébetvárosban modern 4 szobás magánház szép gyümölcsösökkel kiadó. Cim: Holló u. 34 b. (3395)

Udvari lakás a Belvárosban, mely áll szoba-, konyha- és éléskamrából, dec. 1-ére kiadó. Érdeklődni I. ker., Lloyd palota, II. em, ajtó 2. (3405)

Keresek a Gyárvarosban nem messze a piactól egy kis üres szobát. Cimeket „Kis szoba” jeligére a kiadóba kérek. (3407)

Különféle

Olcsó ebéd-koszt kapható. Erzsébetváros, Korona-utca 3, jobbra 1. ajtó. (3298)

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: Gábor Emül

(Folytatás).

38

— Ugy, ugy, — gondolkodott Sárosi — a pároseska ugylászik összeveszett. Annál jobb. Most tehát majd sikerül őket végleg összeveszteni egymással. Akkor aztán elválnak és ezzel remélem, elérkezett az ideje annak, hogy a gróf végre mint kéro lép föl Kemény János házában.

Másnap délelőtt reggeli után Sárosi Lajos a vállára akasztotta vadászfegyverét, fűtőentett egyet a kutyájának és miközben indult, kijelentette:

— Megyek egy kis körútra az erdőre, hátha valami akad a puskám hegyére.

— Ebben az időben, — szolt a gróf — nem érdemes vadászni menni, hiszen az esőfelhők olyan feketék, hogy minden pillanatban megeredhet az eső.

— Nem bánom, akármilyen is az idő, én mégis megyek, mert meg vagyok róla győződve, hogy egy madarat mégis lövök, csak nem mondom meg, hogy milyent.

Az időjárás valóban utálatos volt. Alig hagyta el Sárosi a kastélyt, olyan sűrű köd ereszkedett, hogy alig lehetett két lépésnyire látni.

— Annál jobb, hogy ilyen idő van, monologizált Sárosi, — legalább nem jut észébe Bertának, vagy Tádénak, hogy utánam sétáljanak az erdőre. Kellemetlen lenne, ha odamennének és engem most nem találnának ott.

A mezőkön keresztül a szomszéd községbe ment és ott egyenesen betért a vasuti állomás közelében levő vendéglőbe. A gazdánál érdeklődött, hogy nincsen-e ott egy idegen nő.

— De, igen, — válaszolta az — a külön szobában várja a nagyságos urat. Sárosi benyitott a szobába és ott találta Lalát. Mikor az a belépőt megpillantotta, felkelt és kezeit feléje nyujtv szolt:

— Köszönöm önnek, hogy eljött.

Sárosinak föltűnt, hogy Lala igen rosszul néz ki. Arca sápadt volt, a szemei be voltak esve és láfszott rajta, hogy sokat sírt.

— Mi baja van? Csak nem beteg?

Sárosi kérdésére nagyot sóhajtott, majd a zsebkendőjét a szemé elé tartotta, mintha kitörő könnyeit akarná letörölni.

— Nagyon, de nagyon boldogtalan vagyok.

Többet nem volt képes mondani, mert szavai sirásba fultak.

— Egészen ugy van, ahogy gondoltam, — cikkázott végig Sárosi lelkén — ezek tényleg összeveszték egymással és valószínű, hogy a gróf kiadta babájának az utját. No, majd most gondoskodom róla, hogy a kiesike megkapja fájdalmára a flastromot, azonban kibékülnök semmi körülmények között nem szabad.

Lala tovább sírt.

— Nyugodjon meg, gyermekem, — vigasztalta Sárosi — aztán mondja el nekem, hogy mi gyöttri olyan nagyon.

Leültette gyengéden a díványra és maga is melléje ült.

— Hát ön nem tudja, — zokogta a nő — hogy Tádé szakított velem?

— Kedvesem, — csitította Sárosi a leányt — figyeljen reám. Akarok magával beszélni. Kegyed okos teremés és tudnia kell, hogy minden szerelmi viszonynak előbb-utóbb vége szokott lenni. Amikor a fiatal emberek

kezdenek érettebbek lenni, akkor lassankint megkomolyodnak és a jövőre gondolnak. Meg vagyok róla győződve, hogy a gróf még most is nagyon szereti magát, azonban elérkezett az ideje annak, amikor arra gondol, hogy megnősül és zajos fiatalsága után végre saját tűzhelyet alapít magának.

Lala egyszerre megszűnt sírni. Olyan hevesen ugrott fel, mintha ágyból lőtték volna ki, aztán szinte magából kikelve kiáltotta:

— És ön valóban elhiszi azt, hogy Tádé a nősülésre gondol? Elhiszi, hogy azt tervezi, hogy végre rendes életet éljen? Akkor ön nagyon rosszul ismeri a barátját, ha ilyesmit tetelez föl róla. Dehogyan is gondol arra, hogy családi tűzhelyet alapítson. Egoista ő, aki csak mindig saját magára gondol és észébe sincsen, hogy egy feleség eltartásának a gondjait magára vegye. Jellemtelen ember! Ha nem volna az, akkor nem tartatná el magát már hónapok óta önnel? Ha tönkre is ment, miért nem nézett valami foglalkozás után? Hiszen egészséges ember, akinek két erős karja van. Ha akarna dolgozni, meg is tagna élni a munkájából. Neki azonban kellemesebb az, hogy a barátja tartsa el, akitől még zsebpénzt is elfogad. Én szegény leány vagyok. Még nemrég gazdag voltam, mert a gróf elhalmozott mindennel, de eadtam mindent és Temesvárott divatszalonot nyitottam, csakhogy közelében lehessenek. Sajnos azonban, nem értek az üzlethez és az bizony nem valami jól megy. Súlyos bajaim és gondjaim vannak. Mégis restelltem volna, hogy az utóbbi hetekben pénzt kérjek tőle, mert tudtam, hogy legfeljebb csak az ön pénzt adhatná nekem.

— De nézze, — szolt bele a leány heves kitörésébe Sárosi — hiszen a gróf nekem igen jó barátom és barátok között nem lehet és nem szabad különbséget tenni enyém és tiéd között.

Szabó Lala, aki le-föl járkált, megállott Sárosi előtt és megkérdezte:

— Az ön helyében ön is lelkiismereti furdalás nélkül eltartatná magát a barátjával?

Sárosi erre a kérdésre nem válaszolt.

Lala folytatta kifakadásait:

— Nagyon jól ismerem Tádét. Gyáva és rossz. Hahaha! És én elég hiszékeny voltam elhinni, hogy amikor tönkrement, képes volna öngyilkosságot elkövetni. Mikor azt mondta nekem, hogy agyonlövi magát és kirohant a lakásomból, el is hittem ezt. Aztán mikor napokon át nem hallottam felőle, mint halottat sirattam őt. Nem tesz ő magában kárt, mert hiszen sokkal jobban szereti önmagát, sem hogy ilyesmire képes volna. Hiszen gyáva, gyáva, gyáva! Gyűlölöm és mégis, mégis mennyire szeretem őt minden rosszasága mellett is!

Sárosi Lajos nem érezte magát a legjobban a heveskedő leány társaságában és szerette volna, ha már mindennek végét tudná vetni. Ez a kínos jelenet igen kellemetlen volt neki.

(Folyt. köv.)

Téli vasuti menetrend

(Ervényes november 1-től)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:

Karánsebesre személyv. reggel	4.20
Aradra személyv. reggel	3.45
Radnára vegyesv. reggel	5.—
Báziásra személyv. reggel	5.55
Valkányra vegyesv. reggel	5.55
Aradra személyv. reggel	6.25
Resicára személyv. reggel	6.50
Zsombolyára vegyesv. reggel	6.15
Bukarestbe gyorsv. reggel	7.40
Aradra személyv. reggel	8.20
Turnszeverinbe személyv. reggel	8.45
Csanád felé személyv. reggel	8.35
Gyér felé vegyesvonal reggel	6.40
Buziás felé vegyesvonal reggel	8.52
Keresztes (Jugoszlávia felé) d. e.	9.50
Zsombolyára vegyesv. d. e.	12.35
Resicára gyorsv. d. u.	12.20
Zsombolyára ekszpressz d. u.	12.23
Aradra gyorsv. d. u.	12.30
Buziásra személyv. d. u.	2.30
Aradra személyv. d. u.	2.35
Valkányra vegyesv. d. u.	2.56
Turnszeverinbe személyv. d. u.	4.25
Radnára vegyesv. d. u.	3.55
Zsombolya—Szeged gyorsv. d. u.	4.13
Csanádra személyv. d. u.	4.20
Resicára személyv. d. u.	4.30
Báziásra személyv. d. u.	5.03
Keresztes (Jugoszlávia) felé vegyesv. d. u.	5.20
Gyérre vegyesv. d. u.	6.50
Aradra személyv. d. u.	6.15
Bukarestre ekszpressz d. u.	6.18
Karánsebesre személyv. d. u.	1.—
Báziásra személyv. este	8.—
Zsombolyára vegyesv. este	8.40
Bukarestre gyorsv. este	9.40
Zsombolyára gyorsv. este	11.50
Aradra gyorsv. este	11.10

Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:

Aradról személyvonalat reggel	2.38
Zsombolyáról vegyesv. reggel	6.15
Gyérrel vegyesv. reggel	6.17
Radnáról vegyesv. reggel	6.45
Csanádról személyv. reggel	6.46
Resicáról személyv. reggel	6.30
Aradról személyv. reggel	8.58
Keresztesről vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsv. reggel	7.12
Aradról gyorsv. reggel	7.23
Báziásról személyv. reggel	7.27
Karánsebesről személyv. reggel	7.17
Buziásról személyv. reggel	7.27
Valkányról vegyesv. reggel	7.44
Bukarestrel gyorsv. reggel	7.55
Zsombolyáról vegyesv. d. e.	9.45
Turnszeverinből személyv. d. e.	11.39
Báziásról személyv. d. e.	11.43
Aradról személyv. déli	12.—
Bukarestrel ekszpr. d. u.	12.03
Gyérrel vegyesv. d. u.	2.49
Aradról személyv. d. u.	3.36
Zsombolya—Szegedről gyorsv. d. u.	3.48
Keresztesről vegyesv. d. u.	4.12
Báziásról személyv. d. u.	5.25
Csanádról személyv. d. u.	5.45
Zsombolyáról ekszpr. d. u.	5.58
Resicáról gyorsv. d. u.	6.—
Aradról gyorsv. d. u.	6.03
Zsombolyáról vegyesv. d. u.	7.—
Valkányról vegyesv. d. u.	7.05
Buziásról vegyesv. d. u.	7.25
Radnáról vegyesv. d. u.	7.28
Resicáról személyv. este	8.20
Turnszeverinről személyv. este	7.35
Aradról személyv. este	9.25
Bukarestrel gyorsv. este	10.38
Karánsebesről személyv. d. u.	3.12

Déli Hírlap

1928 NOVEMBER 10

LEGÚJABB

IV. ÉVF. 262. SZÁM

A templom tornyáig ér a láva, mely az Etna kráteréből előtör és virágzó falvakat elpusztít

Róma, november 8.

Az Etnából még mindig hatalmas tömegekben folyik a láva. A kifolyó láva főága óránként háromszáz méter gyorsasággal halad és tegnap elérte a tengert. A láva eddig elpusztította Vardelli, Pietrucelli, Mertofi és Annunziata nevű felvakat. A lávafolyam mellékágai szilárdulóban vannak. A hatóságok két kilométernyi körzetben az összes falvakat kilakoltatták. Az eddigi kár összege szinte felbecsülhetetlen. Sok nagyértékű szőlő, citrom és narancserdő elpusztult. A lávának a kráterből való kiömlését borzalmas zaj kíséri. A lehülő lávából gőzpára száll fel, amely olyan sűrű, hogy alig lehet tőle látni. Érdekes, hogy Szicíliában szokatlanul nagy hideg van és a lakosság ennek ellenére mégis a szabadban tanyázik. Ugyanis attól félnek az emberek, hogy az Etna éjjel ki talál törni, amikor házaikban alszanak és nehezebben tudnak menekülni, mint ha a szabadban tartózkodnak, a lakosság a templomokban könyörgő istentiszteleteket tart és körmeneteket rendez.

Az Etna működése olyan arányokat öltött, amire már évszázadok óta nem volt példa. Pionti tanár, az Etna oldalán levő megfigyelő intézet vezetője kijelentette, hogy a mostani kitörés hetekig, esetleg hónapokig is eltarthat. Az 1699-es kitörés majdnem egy teljes évtizedig tartott. A mostani kitörés percenként egy köbméter lávát okád ki. A láva óriási tüzes folyamként hőmpölyög alá a hegyről és elpusztít mindent, ami útjában ér. Virágzó vidékek és falvak ennek a lávakitörésnek áldozatul.

Turatti közmunkaügyi miniszter Pionti tanár kíséretében bejárta a kitörés területét. A szemlélőkre mindenütt borzalmas kép várt. A helyzet rémítő módon veszélyes, mert a láva máris legalább tízszer annyit, mint

amennyi a legutolsó nagy kitörés alkalmával volt. Mascali helysége a láva már teljesen elborította és olyan magasságot ért el, hogy már csak a templomtorny és néhány magasabb épület teteje meredezik ki a lávátömegből.

Mikor az Etna a múlt héten megkezdte mostani működését, a lakosság istentiszteleteket és körmeneteket tartott és imádkozott, hogy a láva álljon meg. A láva azonban tovább ömlött és a vallásos lakosságra igen lesújtóan hatott, hogy az ég a kéréseket nem hallgatta meg, a nép azért szörnyű rémületben van és lelkiállapota szinte kimondhatatlan. A rémületet még csak fokozta az, hogy a katasztrófa, amikor a láva a községet eltemette, éppen Szent Leonárdnak, a község védőszentjének napján következett be. Mascali község a háboruban elesett fiainak emlékére szobrot emelt, amely-

nek leleplezését vasárnapra tervezték.

A szobrot vasárnap már a tüzes láva vette körül, másnapra pedig teljesen elborította.

A veszedelem fokozza az, hogy Mascali környéke lapályos és a láva megszire fog szétfolyni. A katonaság a Pietro-Fucile folyócska medrét dinamittal robbantotta azzal a céllal, hogy a kitérült mederben a láva jobban elférjen és kisebb legyen a veszedelem, hogy a láva szétfolyni a mezőségen. A láva kihülése esetleg évekig is eltarthat.

Több meteorológus repülőgéppel az Etna kráterére fölrepült. Megfigyelték, hogy a főkráter mellett rengeteg mellékráter keletkezett. Valamennyiből ömlik a láva. Pionti szerint a láva Mascalinál el fogja érni a harminc méteres magasságot. A veszélyeztetett vidéken beszüntették a vasúti közlekedést.

Meggyilkolta feleségét fia segítségével és az asszony véres inge lett árulójuk

Zágráb, nov. 8.

Megdöbbenő kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság tartja izgalomban a Banjaluka melletti Bajtajaruga község lakosságát. Pilipovics Szavin, a falu egyik legmódosabb gazdája huszéves fiának segítségével meggyilkolta feleségét, Smiljanát. A gyilkosok feltörték a szekrényeket, elrabolták az asszony huszezer dinár értékű dukátjait, majd a hullát feldarabolták és a kukoricagörében rejtették el. Pilipovicsné néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt a községből. A gazdálkodó és Jövő fia az eltűnést szabályszerűen bejelentették a csendőrségen, amely megindította a nyomozást. Az eltűnés az első pillanatban gyanús volt a hatóságok előtt és a gyanu nyomban a gazdálkodóra és fiára terelődött, akikről faluszer-

tezték, hogy a fukár természetű asszonnyal feszült viszonyban éltek. A gazdálkodó és fia tagadták, hogy bármilyen részük lenne az asszony eltűnésében és minthogy bizonyíték nem merült fel ellenük, a nyomozás már-már holtpontra jutott, amikor szenzációs fordulat történt a rejtélyes ügyben.

Megjelent a csendőrségen egy falubeli ember és bejelentette, hogy a község végén, a vízparton egy véres inget talált. Az ingben levő betűkből megállapították, hogy az Pilipovics Szava tulajdona. A gazdálkodó, amikor a bűnjelet felmutatták előtte, megtört és beismerte, hogy feleségét Jövő fia segítségével ő tette el láb alól, hogy hozzájusson az asszony féltve őrzött dukátjaihoz. A gyilkos apát és fiát letartóztatták.

MAGYARORSZAGOT ÓCSAROLTA. Budapestről jelentik: Erdélyi Ernő, a pozsonyi Reggel című lap megalapítója, nemrég Budapestre érkezett. Megállapították róla, hogy a magyar kommun idején Győrben politikai megbízott volt, majd emigrálása után a Reggelben Magyarországot ócsárló cikkeket közölt. Erdélyi Ernőt előállították és letartóztatásáról döntenek.

BETÖRÉS A RENDŐRSEGEN. Berlinből jelentik: Mult éjjel a berlini rendőrségen eddig még eddig ismeretlen tettesek betörést kíséreltek meg. Valószínűnek tartják, hogy a betörőket a hadikölcsönkötvényekkel való üzérkedésekben érdekeltek biztatták föl. A betörést ugyanis ebben az ügyben nyomozó rendőrbiztos szobájában kísérelték meg, amelybe egy használaton kívül levő ajtón keresztül igyekeztek behatolni. Az ajtó mögött azonban iróállvány volt, amelyről nem tudtak és azt feldöntötték. A zajra a helőrök megijedtek és elfutottak. Az éjjeli őrség észrevette a menekülőket, de nem tudta őket fölérni.

AZ ASSZONYOK JELŐLTJE VOLT. Washingtonból jelentik: Az elektorválasztás véget ért és Hoover négyszáznegyvennégy, Smith pedig nyolcvanhét elektort kapott. Összesen negyvennégy millió szavazatot adtak Hoover győzelmét elősegítette az, hogy állást foglalt az antialkoholizmus fenntartása mellett és ezért különösen az asszonyok szavazták rá tömegesen. A megbukott Smith kijelentette, hogy a közéleti szerepléstől teljesen visszavonul.

A MAGYAR KIRÁLYKÉRDÉS. Budapestről jelentik: A képviselőházban a házszabály revíziós javaslatot tárgyaló bizottság ülésén megjelent Bethlen miniszterelnök és kijelentette, hogy naiv mese az, mintha a kormány azért akarná a revíziót, hogy a királykérdést kedve szerint oldhassa meg. Sohasem lehetett arról hallani, hogy trónok parlamenti házszabály-revizióval volnának föllájlíthatók. A kormány hatalma sem függ a házszabályoktól, mert a legerélyesebb házszabályok mellett is megbukhatnak a kormányok.

ZSOMBOLYÁN korán reggel kapható a **Barbier J. hírlapirodájában**

Déli Hírlap

Ugyanott lehet előfizetni